

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи підготовки гідів-перекладачів»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Тип і назва освітньої програми	ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0. Загальна кількість годин – 120, із яких <i>денна форма здобуття освіти</i> практичні заняття – 40 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна, англійська
Навчально-науковий інститут/ факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Тагільцева Яніна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 451а (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> ianina.tagiltseva@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/tagiltseva-yanina-myhaylivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Історія та культура України, Теоретичний курс англійської мови, Практичний курс першої іноземної мови (англійська).
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою (англійською та німецькою). ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>фахові:</i> ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати державну та іноземні мови (англійську та німецьку) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 13. Здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог.
Програмні результати навчання	ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
 ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
 ПРН 21. Здійснювати усний послідовний двосторонній переклад в різних комунікативних ситуаціях.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, критичне мислення, міжкультурна компетентність, навички управління часом, гнучкість та адаптивність, навички командної роботи та усвідомлена необхідність навчатися впродовж життя.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування лінгвістичної та перекладацької компетентності для здійснення ефективної професійної діяльності гіда-перекладача.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Сутність професії гіда-перекладача.
- Тема 2. Історія та культурна спадщина як основа екскурсійної діяльності.
- Тема 3. Професійна діяльність гіда-перекладача під час подорожі.
- Тема 4. Професійна діяльність гіда-перекладача під час організації готельного сервісу.
- Тема 5. Професійна діяльність гіда-перекладача у місцях громадського харчування.
- Тема 6. Супровід туристів під час подорожі містом.
- Тема 7. Забезпечення ефективної комунікації туристів у продовольчій сфері.
- Тема 8. Професійна діяльність гіда-перекладача у сфері медичне обслуговування.
- Тема 9. Супровід туристів у місцях відпочинку.
- Тема 10. Забезпечення ефективної комунікації туристів у банківській сфері.
- Тема 11. Професійна діяльність гіда-перекладача у сфері гостинності.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (пояснення), наочні методи (демонстрування, спостереження за мовними явищами в контексті), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проектування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод), мультимедійні методи (використання аудіо- та відеофайлів, використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування, бесіда), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведено у додатку до силабусу
---	--------------------------------

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань та практичних завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapronefor_malnuosvitu2025.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p>Основні</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Володіна Т. С., Рудківський О. П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. 296 с. URL: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/78787878/182/Посібник%20Рудківський.pdf 2. Гриців Н. М., Куліна О. В. Перекладай з інтелектом. Tap into Translation. Львівська політехніка, 2021. 220 с. 3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. 5-те вид., виправ. і допов. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с. 4. Матузкова О. П., Гринько О. С., Негру А. П. Перекладаємо з української мови англійською професійно: навч.-метод. посіб. із курсу «Практика перекладу». Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 160 с. 	
<p>Допоміжні</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Казак Г. Ю. Особливості перекладу туристичних текстів. <i>Чорноморський національний університет імені Петра Могили</i>. Вип. 1(32), 2013. С. 17-19. https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukstud/18/5.pdf 2. Савченко Є., Гурковська А. Особливості перекладу туристичних рекламних текстів. Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. 2020. № 31. С. 360-370. https://www.lingstud.od.ua/archive/2020/31/23.pdf 3. Славова Л. Л., Борисенко Н. Д. Лінгвокультурологічні основи перекладу: навч.-метод. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 83 с. 4. Dann G.M.S. The Language of Tourism. A Sociolinguistic 4 Perspective. CAB International, 2010. 298 p. 	
<p>Інформаційні ресурси</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cappelli G. The Translation of Tourism-Related Websites and Localization: Problems and Perspectives. <i>Voices on Translation. RILA Rassegna Italiana di Linguistica Applicata</i>, 2018. pp. 97- 115. Interpretive Guide Association. URL https://interpretiveguides.org/ 2. Всеукраїнська асоціація гідів. URL https://uaguides.com/ 3. Cambridge Dictionary. https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/curriculum-vitae 4. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: www.ldoceonline.com 	
<p>Реквізити затвердження</p>	<p>Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 01 вересня 2025 року № 1.</p>

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Робота на практичному занятті	Підготовка та захист презентації	Підготовка та захист проєкту	
Тема 1. Сутність професії гід-перекладача	5			5
Тема 2. Історія та культурна спадщина як основа екскурсійної діяльності	5			5
Тема 3. Професійна діяльність гід-перекладача під час подорожі	5			5
Тема 4. Професійна діяльність гід-перекладача під час організації готельного сервісу.	5			5
Тема 5. Професійна діяльність гід-перекладача у місцях громадського харчування	5			5
Тема 6. Супровід туристів під час подорожі містом	5			5
Тема 7. Забезпечення ефективної комунікації туристів у продовольчій сфері	5			5
Тема 8. Професійна діяльність гід-перекладача у сфері медичне обслуговування	5			5
Тема 9. Супровід туристів у місцях відпочинку	5			5
Тема 10. Забезпечення ефективної комунікації туристів у банківській сфері	5			5
Тема 11. Професійна діяльність гід-перекладача у сфері гостинності	5			5
Разом	60	20	20	100

Шкала та критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Кількість балів	Критерії
0	Здобувач не виконує вправи, не демонструє теоретичні знання і навички перекладу.
1	Здобувач фрагментарно відтворює теоретичний матеріал, але не демонструє здатність аргументувати певні положення; демонструє навички перекладу на словесному рівні.

2	Здобувач фрагментарно відтворює теоретичний матеріал та частково демонструє здатність аргументувати певні положення; демонструє навички перекладу на фразовому рівні, припускаючись граматичних, логічних та стилістичні помилок.
3	Здобувач частково відтворює теоретичний матеріал та частково демонструє здатність аргументувати певні положення; демонструє навички перекладу на фразовому рівні, припускаючись граматичних, логічних та стилістичних помилок.
4	Здобувач повноцінно відтворює теоретичний матеріал та демонструє здатність аргументувати окремі положення; демонструє навички перекладу на фрагментарному рівні, припускаючись незначних граматичних, логічних або стилістичних помилок.
5	Здобувач демонструє відмінні знання теоретичного матеріалу та аргументує ключові положення; демонструє відмінні навички перекладу на фрагментарному рівні, не припускаючись граматичних, логічних та стилістичні помилок.

Шкала та критерії оцінювання підготовки та захисту презентації (0-20 балів)

Представлення презентації	Кількість балів	Критерії оцінювання
1. Усна доповідь: <ul style="list-style-type: none"> логіка побудови доповіді; вміння чітко, ясно і стисло викладати сутність і результати дослідження; відповідність доповіді матеріалу презентації; дотримання структури доповіді.	7	доповідь логічно побудована, здобувач вищої освіти повно та аргументовано викладає суть і результати дослідження, дотримується структури доповіді
	6	доповідь логічно побудована, здобувач вищої освіти стисло і аргументовано викладає суть і результати дослідження
	5	доповідь логічно побудована, але здобувач вищої освіти неповно розкриває результати дослідження
	4	логіка доповіді не відображає повністю основні етапи роботи, здобувач вищої освіти плутано та не впорядковано викладає результати дослідження
	3	доповідь підготовлена, але логіка доповіді не відпрацьована
	2	здобувач вищої освіти може частково викласти суть і результати дослідження
	0-1	здобувач вищої освіти не спроможний чітко і зрозуміло викласти суть і результати дослідження
2. Відповіді на питання. Повнота, глибина, обґрунтованість відповідей, вміння аргументовано захищати свої пропозиції	6	надає повні і ґрунтовні відповіді на запитання, аргументовано висловлює свою точку зору
	5	надає повні і ґрунтовні відповіді на запитання, але не чітко аргументує свою позицію
	4	надає повні і ґрунтовні відповіді на запитання, але не аргументовано висловлює свою позицію
	3	відповідає на запитання частково та не висловлює свою позицію
	2	надає поверхневі, необґрунтовані відповіді на запитання
	0-1	здобувач вищої освіти не надає відповіді на запитання
3. Організація	7	презентація чітко структурована, оформлення

<p>презентації. Використання та якість підготовки демонстраційних матеріалів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідність дизайну змісту і темі роботи; • ергономічність, наочність та оформлення слайдів; • ємність та стислість подання текстового матеріалу на слайді; • повнота та відповідність темі графічного (ілюстративного) матеріалу; <p>Культура подачі інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ораторська майстерність; • виконання регламенту; грамотність мовлення. 		слайдів розкриває тему, інформація виділяється за допомогою кольору, розміру, ефектів анімації тощо; здобувач презентує матеріал, не припускаючись граматичних помилок та дотримуючись регламенту
	6	презентація чітко структурована, оформлення слайдів розкриває тему, інформація виділяється за допомогою кольору, розміру, ефектів анімації тощо, але здобувач вищої освіти презентує матеріал, припускаючись незначних граматичних помилок
	5	демонстраційні матеріали неякісно оформлені, кількість слайдів не відповідає тривалості виступу
	4	демонстраційні матеріали містять помилки та неузгодженості
	3	здобувач вищої освіти не використовує зміст слайдів для аргументації
	2	оформлення слайдів перешкоджає сприйняттю змісту результатів дослідження, текст важко читається
	0-1	демонстраційні матеріали є, але оформлення слайдів не розкриває тему
Максимальна кількість балів	20	

Шкала та критерії оцінювання підготовки та захисту проєкту екскурсії (0-20 балів)

1. Зміст екскурсії (Content and Relevance) (5 балів)

5 балів: екскурсія повністю відповідає обраній темі, містить логічно структурований, цікавий і детальний матеріал, адаптований для аудиторії;

4 бали: тему розкрито, але є незначні структурно-логічні огріхи у представленні матеріалу;

3 бали: тему розкрито частково, деякі аспекти теми висвітлені поверхнево;

2 бали: екскурсія фрагментарна, ключові аспекти теми не розкрито;

1 бал: інформація не відповідає темі, відсутня логічна структура;

0 балів: зміст не розкрито.

2. Мовна грамотність (Language Accuracy) (5 балів)

5 балів: використання граматично правильних конструкцій, відсутність орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

4 бали: є кілька незначних помилок, які не впливають на загальне розуміння;

3 бали: помилки помітні, але текст та виступ загалом зрозумілі;

2 бали: багато помилок, які ускладнюють сприйняття;

1 бал: велика кількість помилок, що значно впливають на розуміння;

0 балів: помилки роблять текст і виступ незрозумілими.

3. Презентація та виступ (Presentation and Delivery) (4 бали)

4 бали: чітка, структурована, цікава презентація інформації, використання якісної візуальної підтримки (слайди, фото, відео тощо), впевнений виступ;

3 бали: презентація логічна, але є незначні недоліки у структурі, візуальних матеріалах або впевненості виступу;

2 бали: презентація частково підготовлена, матеріал подано недостатньо чітко, виступ невпевнений;

1 бал: представлення матеріалу хаотичне, візуальні матеріали неякісні або відсутні;

0 балів: виступ не підготовлений, візуальні матеріали відсутні.

4. Креативність та оригінальність (Creativity and Originality) (4 бали)
4 бали: інноваційний підхід до створення екскурсії, цікаві ідеї, використання інтерактивних елементів (ігри, вікторини, діалоги тощо);
3 бали: є креативні елементи, але їх недостатньо для створення оригінальності проекту;
2 бали: робота стандартна, без особливих елементів креативності;
1 бал: креативність практично відсутня, робота виконана шаблонно;
0 балів: відсутність оригінальних ідей, проект є копією існуючих матеріалів.
5. Інтерактивність та залучення аудиторії (Interactivity and Engagement) (2 бали)
2 бали: активне залучення аудиторії, використання інтерактивних методів, активна взаємодія з учасниками екскурсії;
1 бал: часткове залучення аудиторії, інтерактивні методи використовуються недостатньо активно;
0 балів: відсутність взаємодії з аудиторією.

<p>графічного (ілюстративного) матеріалу; <i>Культура подачі інформації:</i> ораторська майстерність; виконання регламенту; грамотність мовлення.</p>	<p>6</p> <p>7</p>	<p>тривалості виступу; презентація чітко структурована, оформлення слайдів розкриває тему, інформація виділяється за допомогою кольору, розміру, ефектів анімації тощо, але здобувач вищої освіти презентує матеріал, припускаючись незначних граматичних помилок;</p> <p>презентація чітко структурована, оформлення слайдів розкриває тему, інформація виділяється за допомогою кольору, розміру, ефектів анімації тощо; здобувач презентує матеріал, не припускаючись граматичних помилок та дотримуючись регламенту.</p>
<p>Максимальна кількість балів</p>		<p>20</p>